

Interkommunal kystsoneplan for:

Gaivouna / Kåfjord, Lyngen og Storfjord kommune

SISTE REVISJON: 24.06.14

INNHold

BAKGRUNN	Et interkommunalt samarbeidsprosjekt	05
1	INNLEDNING	06
1.1	Lokalisering	06
1.2	Plantype	06
1.3	Plandokumenter	06
1.4	Planens formål	07
1.5	Effekt mål	07
1.6	Rettsvirkning	07
1.7	Overordnede rammer og føringer	08
1.8	Interkommunalt plansamarbeid	08
1.9	Organisering av planarbeidet	09
1.10	Planprosess	09
1.11	Veien videre	10
1.12	Planens avgrensning	10
1.13	Geografisk avgrensning	10
2	INNSPILL TIL PLANEN	11
2.1	Plandokumenter	11
2.2	Politiske innspill til planen for eventuell oppfølging	12
3	BESKRIVELSE AV PLANTEMA	14
3.1	Lyngenfjorden	14
3.2	Nøkkeltall	14
3.3	Bebyggelse	14
3.4	Strandsonen	14
3.5	Landbruk	15
3.6	Reindrift	15
3.7	Forsvaret	16
3.8	Friluftsliv	16
3.9	Båndlagte områder	17
3.10	Biologisk mangfold	17
3.11	Tradisjonell bruk, samisk kultur, utmarksnæring og samfunnsliv	19
3.12	Småbåthavn	19
3.13	Ferdse/farleder	19
3.14	Fiskeri	19
3.15	Akvakultur	21
3.16	Sikringssoner anadrom fisk	22
3.17	Samfunnssikkerhet	22
4	HOVEDTREKK I PLANARBEIDET	25
4.1	Strategiske valg	26
4.2	Om kartdelen	26
4.3	Om arealformål	26
5	BESKRIVELSE AV DE ENKELTE AREALFORMÅL	27
5.1	Bebyggelse og anlegg	27
5.2	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	27
5.3	Grønnstruktur	27
5.4	Forsvaret	27
5.5	Landbruks- natur- og friluftsområder, samt reindrift	28
5.6	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone	28
5.6.1	Flerbruksområder	28
5.6.2	Ferdse	29
5.6.3	Småbåthavn	29
5.6.4	Fiskeri	29
5.6.5	Akvakultur	30
5.6.6	Kombinerte formål	30
5.6.7	Naturområder	31
5.6.8	Friluftsområder i sjø.	31

VEDLEGG A INNSPILL TIL PLANPROGRAMMET.

Innspill og merknader 2010.

Sammendrag foreligger i eget dokument

VEDLEGG B. UTREDNING AKVAKULTUR I LYNGENFJORDEN

VEDLEGG C. KONSEKVENsutredning

Forord

Kystsoneplanen er en arealplan for kommunens sjø- og strandområder. Den er en del av kommunenes overordnede styringsdokumenter som gir rammer for utvikling av kommunesamfunnet og for forvaltning av arealressursene.

Fjordsystemet er en felles ressurs for befolkningen rundt Lyngenfjorden og inngrep i en kommune vil kunne ha konsekvenser også for nabokommunene. Denne erkjennelsen gav initiativet til en felles kystsoneplan som dekker tre kommuners sjø- og strandområder.

Kystsoneplanen viser hvor i kommunene i sjø og strandområder ulike typer bebyggelse kan skje og hvilke arealer som av ulike grunner ikke ønskes utbygd. I tillegg viser den hvor det i framtiden kan tillates oppdrett.

Det er både utfordrende og viktig å komme fram til en fornuftig avveining mellom utbyggings- og verneinteresser. Vedlagte kart og bestemmelser er et foreløpig resultat av en slik avveining. Sammen med plankart og bestemmelser legges dette dokumentet ut til offentlig ettersyn. Vi ber om at innspill/kommentarer blir tilsendt Storfjord kommune, Hatteng, 9046 Oteren, innen 1. september 2014.

Karl Idar Berg
Leder styringsgruppe

Bakgrunn

Et interkommunalt samarbeidsprosjekt

Regionen rundt Lyngenfjorden er i utvikling, og kommunenes befolkning benytter seg av arbeid, servicetilbud og tjenester i hverandres kommuner. Ettersom kommunene er gjensidig avhengig av hverandre ser en behov for å ta et regionalt grep for å samordne arealplanleggingen for den felles fjorden, Lyngenfjorden.

Erkjennelsen av at fjordsystemet er en ressurs som befolkningen i fellesskap skal forvalte, gir innsikt i at inngrep vil kunne ha konsekvenser også for nabokommunene. Denne erkjennelsen har gitt initiativ til denne felles kystsoneplanen som dekker de tre kommuners sjø- og strandområder.

Kystsoneplanen er en sammenstilling og analyse av kunnskap om de tre kommunenes felles fjord, Lyngenfjorden og hvordan man på best måte kan forvalte denne samtidig som det gis rom for utvikling. Prosessen med å utarbeide kystsoneplanen er sammen med selve planen et viktig informasjons- og kommunikasjonsverktøy.

Lyngen og Gaivouna/Kåfjord kommune har tidligere utarbeidet kystsoneplaner for sine områder. Siden disse planene ble gitt rettsvirkning, har det skjedd en god del samfunns- og arealmessige endringer som har medført behov for å rullere planene. Det er både behov for nytenkning vedrørende arealbruk, avklare viktige arealspørsmål og det er behov for bedre arealplankart og for samordning med nyere planer.

Kystsoneplanen skal fungere som informasjons- og planleggingskilde for kommunens innbyggere, for folkevalgte og administrasjon i kommunene, for organisasjoner samt næringsliv og sentrale forvaltningsorganer med flere. Planen skal ivareta fjordens genuine diversitet og økosystem slik at denne sikres for fremtid og forvaltes bærekraftig i lys av kartlegging og etablert kunnskap. Kystsoneplanen vil sikre forutsigbarhet og skaper rom for utvikling med hensyn på regionens særegne kultur og historie. Planens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal, hensynssoner med tilhørende retningslinjer og bestemmelser.

1 Innledning

1.1 Lokalisering

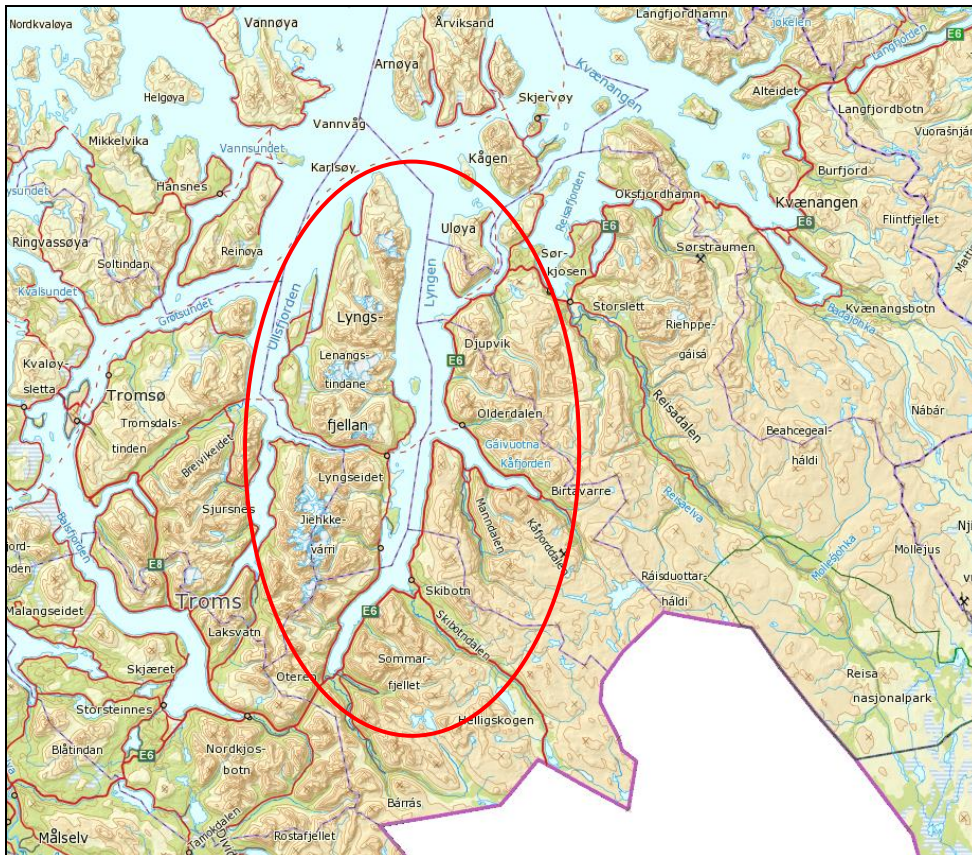

Fig. 1 - Lyngenfjorden ligger i Nord-Troms mellom kommunene Lyngen, Storfjord, Gaivouna/ Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. Lyngenfjorden har to mindre fjordarmer, Storfjorden og Gaivouna / Kåfjorden.

1.2 Plantype

Kystsoneplanen er en del av kommuneplanens arealdel for kommunens sjø- og strandområder. Den er en del av kommunenes overordnede styringsdokumenter som gir rammer for utvikling av kommunesamfunnet og for forvaltning av arealressursene.

Kystsoneplanen og kommuneplanens arealdel har en overordnet og grovmasket karakter, planlegging med behov for større detaljeringsgrad framstilles vanligvis som reguleringsplaner.

1.3 Plandokumenter

Arealdelen skal bestå av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse. Det er plankartet og planbestemmelsene som er juridisk bindende. Plankartet viser hovedtrekkene i arealbruken og de arealformål som er fastlagt i planen. Videre viser plankartet hvilke hensynssoner som gjelder i området. Bestemmelsene utfyller og utdypet arealbruken og innholdet i viste hensynssoner. I tillegg er det i bestemmelsene gitt retningslinjer til arealforvaltninga som ikke er juridisk bindende.

Planen består av:

- 7 plankart i målestokk: 1:25 000 datert 17.10.2013, revidert 24.06.14
- Bestemmelser og retningslinjer, datert 17.10.2013, revidert 24.06.14
- Planbeskrivelse datert 17.10.2013, revidert 24.06.14
- Konsekvensutredning datert 17.01.2013, revidert 24.06.14

1.4 Planens formål

Kystsonen er en viktig ressurs i kommunen, og bruken av sjøen er mangfoldig. Stort sett har ulike bruksinteresser levd side om side uten store konflikter. De senere år har bevisstheten omkring sjø- og kystarealene blitt større i den offentlige forvaltning. Med utviklingen av oppdrettsnæringen har det oppstått nye utfordringer og muligheter som har økt kommunens behov for et balansert styringsredskap for forvaltning i sjø.

Planlegging og forvaltning i sjøen har vært forskjellig fra landarealene. Fraværet av privat eiendomsrett har gjort sjøen til et flerbruksområde styrt av statlige sektormyndigheter og sektorlover. Ny Plan og Bygningslov (PBL) har gitt kommunene større rett til å planlegge egne sjøarealer. Status for kommunale kystsoneplaner etter ny PBL er, i forhold til ulike særlover og statlige sektormyndigheter, på flere punkter lite utprøvd.

Kystsoneplanen har følgende målsetting:

- Være sentralt beslutningsgrunnlag i saker som berører kommunenes kyst og sjøområder med sikte på bærekraftig bruk av ressurser og arealer.
- På en balansert måte sikre særlig viktige arealer til oppdrett, fiske, naturvern, kulturminnevern, reiseliv og friluftsliv, samt ferdsel.
- Være fleksibel i forhold til framtidige behov.
- Legge til rette for raskere saksbehandling og delegasjon.

1.5 Effektmål

De gevinster en ønsker å oppnå er i hovedsak:

- Bedre samordnet areal- og næringspolitikk
- Gode betingelser for regional næringsutvikling
- Gode betingelser for rekreasjon
- Legge grunnlaget for en fornuftig og fremtidsrettet økosystembasert forvaltning
- Ivareta befolkningens behov for mangfoldig og variert natur- og kulturlandskap
- En mer enhetlig praksis knyttet til arealspørsmål
- Gode betingelser for befolkningsvekst i hele regionen

1.6 Rettsvirkning

Interkommunal plan for Lyngenfjorden er utarbeidet i henhold til PBL kapittel 9 om interkommunalt plansamarbeid og kapittel 11 om kommuneplan. Planen er utarbeidet som kommunedelplan, og har juridisk status som arealdel av kommuneplan, jamfør plan- og bygningsloven kapittel 11.

Bestemmelsene er sammen med plankartet juridisk bindende for framtidig arealbruk jf. Plan – og bygningsloven § 11-6. Det vil si at den enkelte grunneier ikke kan bruke eiendom på en måte som er i

strid med planen. Arealformål, bestemmelser og hensynssoner avgjør hvilke restriksjoner og krav som stilles for å utnytte området. Det kan ikke foretas ekspropriasjon direkte etter arealdelen. Det kan bare gjøres unntak fra planen når det foreligger grunnlag for å dispensere (jfr. plan og bygningslovens kapittel 19).

Retningslinjer er ikke juridisk bindende og kan dermed ikke benyttes som hjemmelsgrunnlag for vedtak etter planen. Retningslinjene forklarer og utdyper bestemmelsene og gir en bedre og mer helhetlig grunnlag for avveining og beslutning som skal gjøres i videre planarbeid og ved behandling av enkeltsaker.

1.7 Overordnede rammer og føringer

Plan og bygningslov danner det juridiske utgangspunktet for kommunens arealplaner. Den setter krav til planprosess og danner grunnlag for vurderinger og vedtak.

Det foreligger mange føringer for planarbeidet knyttet til lover, forskrifter, rikspolitiske retningslinjer, stortingsmeldinger, rundskriv og planer. Her nevnes noen av de mest sentrale føringer:

- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- Lov om kulturminner (*Kulturminneloven*)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (*Naturmangfoldloven*)
- Lov om friluftslivet (*Friluftsloven*)
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (*Motorferdselsloven*)
- Lov om viltet (*Viltloven*)
- Lov om reindrift (*Reindriftenloven*)
- Lov om akvakultur (*Akvakulturloven*)
- Lov om havner og farvann (*Havne og farvannsloven*)
- Lov om vern mot forurensninger og avfall (*Forurensningsloven*)
- Lov om forvaltning av viltlevende marine ressurser (*Havressursloven*)
- Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. (*Lakseloven*)
- Lov om vassdrag og grunnvann (*Vannressursloven*)
- Lov om jord (*Jordloven*)
- Lov om Skogbruk (*Skogloven*)

1.8 Interkommunalt plansamarbeid

Interkommunalt plansamarbeid omfatter to eller flere kommuner og blir styrt av kapittel 9 i plan og bygningsloven. Samarbeidet kan benyttes når det av ulike hensyn er ønskelig å samordne planlegging over kommunegrensene. Planarbeidet blir ledet av et styre med likt antall representanter fra hver kommune. De deltakende kommunene kan overføre myndighet til styret om å treffe vedtak om planprosessen, herunder vedtak av planprogram og utlegging av planforslag til offentlig ettersyn.

Hvert kommunestyre treffer endelig planvedtak for sin kommune. Dersom kommunene er uenige om innholdet i et samlet planforslag, kan styret eller den enkelte kommune anmode fylkesmannen eller regional planmyndighet om å mekle. En kommune kan med tre måneders skriftlig varsel tre ut av plansamarbeidet. De øvrige kommunene kan fortsette plansamarbeidet for det området de dekker. Partene i et interkommunalt plansamarbeid bør inngå avtale om gjennomføring av planen som er vedtatt på grunnlag av slikt samarbeid, når det er behov for samordning av bruk av virkemidler for gjennomføring.

1.9 Organisering av planarbeidet

Organiseringa av planarbeidet er gjort etter plan og bygningslovens kapittel 9 om interkommunalt plansamarbeid. Kommunestyrene har gitt ei valgt styringsgruppe oppgave med å utarbeide en felles kystzoneplan som skal fastslå fremtidig bruk av deres fellesgode, Lyngenfjorden.

Planen er et resultat av en omfattende prosess der medbestemmelse fra innbyggere har vært viktig og i mange tilfeller avgjørende.

Planarbeidet forankres politisk med kommunestyrene i den enkelte kommune som oppdragsgiver.

Arbeidets formål, status, arealmessig avgrensning, økonomisk fordeling, organisering, fremdrift og mandat reguleres av; "Avtale om samarbeid om kystzoneplanlegging mellom Lyngen, Gaivouna / Kåfjord og Storfjord" inngått mellom involverte rådmenn 23. januar 2008.

Hver kommune representeres av tre politisk valgte som inngår i kystzoneplanens styringsgruppe. Til sammen 9 politiske representanter.

De deltagende kommuner har overført til styret den myndighet til å treffe vedtak om planprosessen, som etter loven er lagt til kommunen. Dette innebærer at kystzoneplanens styringsgruppe kan bringe saker direkte til kommunestyrene for behandling etter sluttbehandling og vedtak i styringsgruppen.

1.10 Planprosess

I samråd med Troms fylkeskommune ble det utarbeidet et planprogram som har informasjon om prosessen og planarbeidet. Dette dokumentet har etablert en felles forståelse av premisser i forkant av planarbeidet, gitt alle interessegrupper og myndigheter informasjon, samt vist til mulighet for tidlig medvirkning gjennom et tidlig offentlig ettersyn. Planprogrammet ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 3. juli til høringsfrist 1. september 2009 og fastsatt i styringsgruppen 29. september 2009.

Innspill av relevans for planprogrammet og planprosessen ble vurdert i behandling av planprogrammet, mens konkrete innspill til planarbeidet og forslag til ny arealbruk er behandlet i denne planen.

Det er holdt folkemøter i hver kommune og det har vært korrespondanse med sektormyndigheter og vitenskapelige miljøer underveis i prosessen.

Planprosessen har av ulike årsaker blitt forsinket:

- Prosjektleder hadde en engasjementstilling som gikk ut før planforslaget var ferdig.
- Sweco AS ble engasjert for å gjøre planen klar for offentlig ettersyn.
- Dette arbeidet (plankart, beskrivelse og bestemmelser) ble presentert i Planforum i Troms fylkeskommune høsten 2013.
- Styringsgruppa besluttet at innspillene fra planforum og slutføring av prosjektet skulle utføres av Nord-Troms Plankontor.
- I ettertid viste det seg at Nord-Troms Plankontor likevel ikke kunne påta seg oppdraget pga. manglende ressurser (personen som skulle gjøre arbeidet var i engasjementstilling og skal tilbake til opprinnelig jobb i fiskeridirektoratet).

1.11 Veien videre

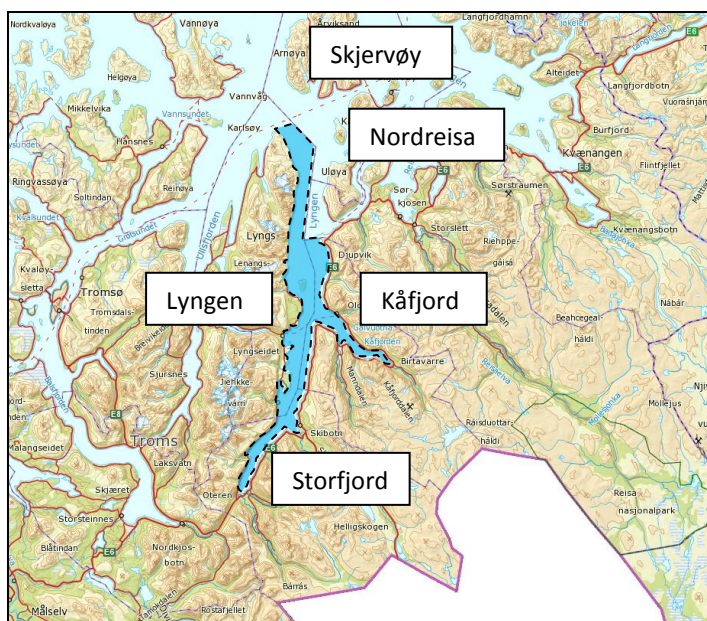
Etter høringen vil mottatte innspill og merknader til planforslaget gjennomgås og vurderes. Det vil bli utarbeidet forslag til justeringer som gjennomgås i styringsgruppa før endelig planforslag tas opp til politisk behandling og vedtak i de enkelte kommunestyre. Dersom det skulle vise seg behov for vesentlige endringer i plandokumentene, kan det være aktuelt å sende hele eller deler av planen ut på ny høring.

1.12 Planens avgrensning

Kystsoneplanen er en kommunedelplan for kommunens sjø- og strandområder og vil inngå i kommuneplanens arealdel. Kystsoneplanen vil i hovedsak omfatte sjøarealene i kommunen, men også de landområder der det er spesielt nær tilknytning mellom aktivitetene på sjø og land. Arealbruken på land og i sjøen påvirker hverandre gjensidig. Det er derfor viktig at intensjonene for landområdene ikke kolliderer med intensjonene for nære områder i sjøen eller omvendt. Kystsoneplanen skal etter endelig vedtak kobles sammen med kommuneplanens arealdel. Ved framtidige rullinger er målsetningen å kjøre kun én planprosess for hver kommunes totale areal (sjø og land).

Den interkommunale kystsoneplanen vil legge begrensninger på den enkeltes kommunes handlingsrom i kystsonen og innenfor det definerte hundremetersbeltet. Rullering av kystsoneplanen er styrt av PBL kap.9, interkommunalt samarbeid for gjensidig medvirkning. Likevel er det anledning for en kommune å gjøre endring alene såfremt bestemmelse i PBL § 9-6 annet ledd følges. Det bør tilføres ressurser, utarbeides retningslinjer og rutiner for felles rullering av kystsoneplanen for Lyngenfjorden. På denne måte sikre at felles plan videreføres.

1.13 Geografisk avgrensning

Utgangspunktet for arbeidet med kystsoneplanen for Lyngenfjorden begrenses til kommunene Lyngen, Gaivouna/Kåfjord og Storfjord, innenfor områder avgrenset mot Lyngenfjorden.

Vestlig del av fjorden avgrenses av strekningen Lyngstuva – Hatteng, mens østlig del avgrenses av strekningen Spåkenes - Hatteng, inklusiv Kåfjorden.

Planen omfatter i hovedsak sjøarealene, men omfatter også noen landarealer der disse knyttes naturlig til sjøområdene.

Fig. 2 – Planavgrensning

2 Innspill til planen

Innspillene er referert i vedlegg A

2.1 Lokale innspill

Nr	Interessent	Kategori	Sone	Dato
01	Kjell Karlsen	Privat	Hele	12.01.10
02	Furuflaten Bygdeutvalg/INTEK Lyngen	Politikk/privat	3 + hele	12. og 30.01.10
03	Storfjord Sameforening	Politikk	Hele	25.01.10
04	Vestre Storfjord grunneierlag	Privat	3 og 4	25.01, 28.02, 01.03
05	Lerøy Aurora AS	Næring	1, 2 og 6	27.01.10
06	Per Einar Rasch Georgsen	Privat	5	28.01.10
07	Nord-Lenangen Grendelag	Privat/næring	1 og 9	28.01.10
08	Kåfjord fiskarlag	Næring	Hele	29.01, 21.02.10
09	Lyngenfjord Brygger ANS	Næring	1 og 2	11.02.10
10	Lyngseidet Båtforening	Privat	2, 3 og 6	11.02.10
11	Elisabet Olesen	Privat	1	15.02.10
12	Djupvik/ Normannvik grendeutvalg	Privat	1 og 9	18.02.10
13	Trollvik/Birtavarre grendelag	Privat	7 og 8	20.02.10
14	Inger Marie Olsen	Privat/næring	6	20.02.10
15	Birtavarre Båtforening	Privat	7 og 8	20.02.10
16	Arna Pedersen	Privat/næring	5	21.02.10
17	Sørheim Brygge	Næring	Hele	21.02.10
18	Normannvik Grendelag	Privat	1 og 9	22.02.10
19	Manndalen, Skardalen og Nordnes g.u	Privat/næring	6, 7 og 8	23.02.10
20	Bygdeutvalget for Oksvik skolekrets	Privat	2 og 3	23.02.10
21	Ytre Kåfjord Pensjonistforening (YKP)	Privat	8 og 9	23.02, 02.03.10
22	Furuflaten Båtforening	Privat	3 og 5	24.02.10
23	Skibotn Bygdeutvalg	Privat	5 og 6	25.02.10
24	Olderdalen Grendeutvalg	Privat	1, 7, 8 og 9	26.02.10
25	Salmar Nord AS	Næring	1	26.02.10
26	Vestre Storfjord grendeutvalg	Privat	3 og 4	27.02.10
27	Lofitorsk AS	Næring	3,4 og 5	28.02.10
28	Lyngen Kristelig folkeparti	Politikk	Hele	01.03.10
29	Storfjord kommune	Næring	5 + hele	03.03.10
30	Hans Aho Johansen	Privat	4	03.03.10
31	Felleslista	Politikk	3,4,5 og hele	03.03.10
32	Reindriftsforvaltningen i Troms	Næring	2	05.03.10
33	Reidar Lund og Andre Sigvaldsen	Næring	1 og 9	10.03.10
34	Fjellkraft A/S	Næring	4 og 5	23.04.10

Fig. 3 – innspill til planen

Mange av innspillene var tilknyttet landareal og faller utenfor områdene som skal vurderes, fordi planavgrensningen er endret til bare å gjelde sjøarealer.

Nevnte innspill vil imidlertid bli vurdert i pågående arealplanarbeid i alle de 3 kommunene.

2.2 Politiske innspill til planen for eventuell oppfølging

Noen av innspillene omfatter politiske og/eller forvaltningsmessige spørsmål, som ikke kan hjemles i plan- og bygningsloven og dermed heller ikke i kystsonenplanen. Under vises et sammendrag av disse.

Innspill 2010/878-4 og 2010/878-41.

Kystsonenplanen bør ha som ambisjon å legge et nytt grunnlag for forvaltning av marine fjordressurser. Fjordressursene bør eies lokalt og regionalt, forvaltningspraksis legges om slik at ressursene kommer beboerne og den generelle næringsutvikling til gode. En forvaltningsmodell må ta hensyn til:

1. Befolkningen gjennom hobbyfiske, rekreasjon og matauke.
2. Yrkesfiske
3. Annen næringsutvikling basert på villfisk som turisme og foredling av fisk
4. Oppdrett og andre former for havbruk

Målet bør være å forvalte fellesressursene slik at det fører til trivsel for folk som bor i områdene og økt næringsaktivitet og verdiskaping lokalt og regionalt. Planarbeidet bør vurdere å foreslå at Lyngenfjorden gjøres til et prøveområde for lokal/regional forvaltning av fjordressursene.

Det må legges press på staten med siktemål å forske mer på fjordressursene i Lyngenfjorden. Arbeidet må også slå fast at en effektiv forvaltning må bygge på kunnskaper, og at det er statens ansvar å fremskaffe disse.

Innspill 2010/878-16. Målene kan defineres slik:

1. Lyngenfjorden skal bli landets reneste fjord målt opp mot alle former for utslipp
2. For å makte dette må lovgivningen og forskrifter fra de deltakende kommuner sikre at alle virksomheter skal ha et krav om 0-utslipp til elv og sjø
3. Lyngenfjorden skal bli en del av Lyngsalpan Verneområde og innarbeides i denne.
4. Resultatet av dette har som mål å markedsføre Lyngenfjorden som Europas reneste fjord, der det biologiske mangfoldet er sikret og en turistfiskefjord som det beste i Norge.

For å oppnå dette: Utslippskartlegging, og planer for oppnåelse. Samarbeide med Fylkesmann, MD og Sameting, Dir for naturforvaltning (elver anadrom fisk). Nordreisa bør samarbeide om Lyngenfjorden, med tilsvarende regulering. Strandplanloven bør vurderes for beste tilpasning for fjordbefolkning i området. Planen må sikre sjøsamiske samfunn og hevdvunne rettigheter (fiske for fjordbefolkning).

Innspill 2010/878-19. Ønsker en styrt utvikling som klart ivaretar lokalbefolkningenes behov for å bestemme over fjorden sjøl. Ønsker ikke å prioritere bruk av området til aktiviteter en ikke kjenner konsekvensene av på kort og lang sikt.

Fjorden som verdens kulturarv: Har vært på tale. Lite kunnskap om konsekvenser enda.

Nye næringer: "Inn på tunet" tiltak. Lyngen og Tromsø kommuner er pt. ledende i Troms mht. etableringer. Beregnes iflg. Fylkesmannen til 7 årsverk i Lyngen. Anses som vekstnæring i Lyngen kommune. Nye tanker er å utvide til bruk av stranda, fjæra og fjorden. Utvidelse til nye brukergrupper er aktuell. Jfr. Grønn omsorg, Grønn resept.

"Gården og kysten som læringsrom" Nisjenæring for folk rundt fjorden. Tilbud til skoler/utdanningsinstitusjoner. Naturfaglig kunnskapstilegnelse og styrking av kompetanse, både i tradisjonell og framtidig utnyttelse av fjordens ressurser. Fjorden har kvaliteter som kan være av

interesse for forskningsmiljø. Her kan man trekke veksler på nærhet til forskningsinstitusjoner i Tromsø.

Innspill 2010/878-21.

Garnfiske som drives i dag må reguleres. Lyngen har gjennom tidene vært en fiskerik fjord med bl.a. store stimer av sei, sild og torsk. Silda er borte, seien er borte og torsk er skjelden å få på vanlig jukse. I tidligere tider dro fiskebåtene fra Lyngen til Lofoten og på Finnmarka på vinter og vårfiske av torsk. Garnfiske på fjorden var derfor i hovedsak utført av robåter og da i svært liten målestokk. I senere år har garnfiske i Lyngen/Storfjord/Kåfjord i betydelig grad økt ved bruk av sjarker og store garnmengder. I dag ses lite fiskeyngel under kai og brygger som tidligere var store stimer av. Dette må skyldes overfiske og garnfiske på antatte viktige gyteplasser og dessuten at garnfiske foregår store deler av året og til dels også i helgene.

Yrkesfiskere har sin plass, men garnfiske må ha reguleringer skal torsken og andre fiskeslag ikke bli utryddet i fjorden. Forslag; Maks kvantum, pr år eller pr fisker. Eller tidsregulering. Garnfiske i helgene må stoppes.

Innspill 2010/878-29.

Viktig med lokal forvaltning av fjordressursene. Også forankret i urfolks rett og vises til samerettsutvalget 2 og Kystfiskeutvalget. Fiske og fangst styres bærekraftig og lokalt forvaltet.

Innspill 2010/878-30.

Hele "fjorden" regnes som laksefjord pga laksevasdrag.
Oppdrett: Ønsker vern av hele Lyngenfjorden.
Aktive fiskeredskaper: Ønsker vern av hele Lyngenfjorden

3 Beskrivelse av plantema

3.1 Lyngenfjorden

Planområdet er et fjordsystem i Nord-Troms. Fjorden er lang og smal, og er omkranset av høye, bratte fjell. Fare for ras og steinskred gjør at bebyggelig areal er lite, og med unntak av de dyrkbare dalene ligger det meste av dette arealet langs sjøen. Tradisjonelt har fjorden vært viktig for å livnære seg, men også til ferdsel og transport. Dette gir den også en viktig plass i innbyggernes identitet, kultur, og selvforståelse.

3.2 Nøkkeltall

	Lyngen	Storfjord	Kåfjord	Totalt
Kommune nr.	1938	1939	1940	
Areal totalt km ²	813	1543	991	3347
Befolkning pr. april 2010	3143	1891	2197	7231

Fig. 4 – Tabellen viser areal og innbyggertall (Kilde: Wikipedia.no)

3.3 Bebyggelse

Boliger. Alle tre kommunene bærer preg av den type næringstilpasning som var vanlig for 50-60 år siden, dvs. kombinasjon av fiske og jordbruk. Dette har ført til en ganske spredt bosetting og karakteristisk eiendomsstruktur (mange smale teiger fra strandlinje til fjell). I dag bor likevel mesteparten av befolkningen i tettstedene Lyngseidet, Furufalten, Oteren, Hatteng, Skibotn, Manndalen, Birtavarre, Olderdalen og Djupvik.

Næringsliv. De tre kommunene har et ganske bredt sammensatt næringsliv bestående av tjenesteytende næringer, transport, handel, råstoffutvinning, industri, turisme, akvakultur, fiske og landbruk. Noen næringsområder og områder for reiseliv og turisme er spredt rundt Lyngenfjorden.

Fritidsbebyggelse. Det meste av fritidsbebyggelse i planområdet er lokalisert i hyttefelt, med størst tetthet på vestsiden av Storfjorden og i området nord for Skibotn. Men også på østsiden av Storfjorden og områdene nord for Lyngseidet er det en del fritidsbebyggelse. For øvrig finnes etter hvert flere fraflyttede hus og småbruk tilknyttet strandsonen. Det har til nå vært rimelig liten omsetning av slike hus til fritidsformål.

Det er lite bebyggelse fra Storfjord grense til Samuelsenberg, fra Løkvoll til Skardalen, fra Skardalen til Birtavarre. Disse områdene brukes en del til fiske fra land og utsiktspunkter for turister. Det er ingen bebyggelse nord for Koppangen (vestsiden av Lyngenfjorden). E6 går følger kystlinjen i store deler av østlig del av fjorden.

3.4 Strandsonen

Kyst- og strandstrekningene er svært attraktive for allmennhetens ferdsel og friluftsliv, i tillegg til at det ofte knytter seg viktige naturverdier, landskapshensyn og kulturminner til disse områdene. Det er derfor viktig å sikre allmennhetens adgang til naturområder og det eksisterende landskapsbilde.

Naturverdiene i strandsonen har nasjonal interesse, og har i lang tid hatt et spesielt vern mot videre nedbygging, først gjennom strandplanloven og senere gjennom regelen om

byggeforbud i 100-metersbeltet i plan- og bygningsloven og presisert i statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen.

Lyngenfjorden har en ekstrem topografi med bratte fjell som ofte går rett i fjorden. Dette gjør at det er begrenset med utbyggbart areal i området. Utbyggingsområder i strandsonen er derfor i stor grad enten tatt i bruk allerede eller avsatt i tidligere planer. Dette gjør også at det er få arealbrukskonflikter i strandsonen. Viktige områder til landbruk, friluftsliv eller naturverdier er i liten grad berørt av utbyggingsønsker.

3.5 Landbruk

Landbruk kombineres i svært liten grad med fiske i dag. På tross av færre bruk, så har de gjenværende blitt større. Noen kombinerer også landbruksdrift med reiseliv.

De mest interessante og aktive landbruksområdene er innmarka som i de fleste tilfeller ligger utenfor planområdet, men det er fortsatt bønder som høster marker i tilknytning til strandsonen. Slike områder bør videreføres og prioriteres. Det bør også legges til rette for at nedlagte småbruk kan benyttes som tilleggsjorder for aktive bønder. Derav bør kommunen innskjerpe bo- og driveplikt iht. omsetning/eierskifte av nedlagte bruk med innmark av en viss størrelse. Driveplikt skal ikke begrense mulighet for utleie av innmark til aktive bønder.

Tilveksten av skog har tiltatt. Skogbruket har et begrenset omfang, men utgjør tilleggsnæring for mange. Nord om Skibotn ligger potensielle ressurser utenfor planområdet. Dette betyr at skogen tilknyttet planområdet kan i begrenset omfang være gjenstand for utnyttelse. Kommunene bør etablere planer for nedskoging av flisvirke i tilknytning til veier og strandlinjen, generelt. Forventningene til klimaendringer og temperaturøkning samt nedgang i beitedyr vil øke tilveksten og gjengroing betydelig i årene som kommer. Dette råstoffet er i rask vekst, noe som fratar visuell opplevelse av fjord og landskap. Nedskoging langs vei vil også være et trafikksikkerhetstiltak samtidig som opplevelsen av et åpent landskap ville være populært mhp. Lyngenfjorden som turist og opplevelsesdestinasjon.

3.6 Reindrift

Reindrifta i kommunene tilhører i hovedsak Vest-Finnmark reinbeiteområde med et totalareal på om lag 24 400 km², og omfatter den vestre delen av Finnmark og den nordligste delen av Troms fylke. Om lag halvparten av distriktene innenfor Vest-Finnmark reinbeiteområde har sommerbeite i Troms fylke. Disse er likevel administrasjonsmessig underlagt reindriftsforvaltningen i Vest-Finnmark. Distriktene oppholder seg i Troms om sommeren, men bruker fellesbeitene i Kautokeino om våren, sommeren og høsten.

Totalt dekker Troms reinbeiteområde 26 kommuner i to fylker og to land. I sør passerer Troms reinbeiteområde fylkesgrensene til Nordland. Fire av reinbeitedistriktene har beiter i Nordland fylke. I tillegg er det tre distrikt som har tilgang på vinterbeiter i Sverige. Svenske samebyer har til gjengjeld rett til sommerbeite innenfor seks delområder i Troms. Reindriftstraseer ut i Lyngenfjorden ved Koppangen er det samlingssted med prammingsplass for rein. Flyttetraseen går ut i Lyngenfjorden og over mot Spåkenes. Tilsvarende driftstrase ut i Lyngenfjorden finner en fra Ytre Gamvikdalen i ytre Lyngen og ved Sieiddi`cokkka/ Ørnes. Sistnevnte har ikke vært i bruk på 30-40 år og vurderes nedlagt.

Kalvingsområder for rein:

Hele planområdet langs vestsiden av Lyngenfjorden fra Oteren og nord til Lyngseidet. Videre nordover gjelder området ved Vákkásnjárga, Indre Gamvik og ut til Lyngstuva.

Innenfor planområdet er det 6 forskjellige reinbeitedistrikter, som strekker seg ulikt over kommunegrensene. Tabellen nedenfor viser de ulike reinbeitedistriktene.

Reinbeitedistrikt:	Kommuner med reinbeite
36 Cokkolat ja Birtavarri	Nordreisa og Kåfjord. Fra Kåfjorddalen nord til plangrense Spåkenes
37 Skarfvaggi	Kåfjord. Mannalen til Kåfjorddalen
33T Ittunjarga {Rendalen}	Lyngen. Fra Lyngseidet og nord til Lyngstuva
19/32T Ivgulahku {Lakselvdal/Lyngsdal}	Lyngen, Storfjord, Balsfjord, Tromsø. Fra Oteren og nord langs vestsiden av Lyngfjord til Lyngseidet. Grenser sør ved E6/E8 mot Nordkjosbotn. Andre side av vei: Tamok reinbeitedistrikt
24 Helligskogen	Kåfjord og Storfjord. Fra Signaldalselva nord til Mannalen
Tamok	Balsfjord og Storfjord. Grense ved E6/E8 mot Nordkjosbotn. Andre side av vei Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt. Nordøstlig grense, Signaldalselva

KILDE Reindriftsforvaltningen www.Reindriftno

Fig. 5 – Reinbeitedistrikter

3.7 Forsvaret

Forsvaret har ett aktivt skyte-/øvingsfelt i planområdet. Øvingsfeltet «LYNGEN» som går fra Spåkenes rett linje over fjorden og nord til Lyngstuva, derfra linje til nordvestlig punkt Uløya. Signalene mottatt fra Forsvaret er at det aktive øvingsfeltet må opprettholdes, med de begrensninger dette måtte medføre for annen aktivitet i fjorden.

Erfaring tilsier at konfliktpotensialet mellom Forsvarets aktiviteter og oppdrettsanlegg kan bli relativt høyt. En videre diskusjon om konkret plassering av oppdrettsanlegg innenfor øvingsfeltet må derfor tas direkte med den militære brukeren, gjennom en formell henvendelse til Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH).

I den sørlige delen av Lyngfjorden er et utrangert øvingsfelt (N21) som formelt ikke er avhendet. I forbindelse med kystsoneplanen er det derfor aktuelt å be Forsvaret oppgi dette feltet. Det er mest hensiktsmessig at en slik anmodning kommer fra lokal planmyndighet. NOU 2004:27, anbefaler at N21 nedlegges. En slik henvendelse må sendes til Forsvarsdepartementet.

3.8 Friluftsliv

Bruk av naturområder er viktig for livskvaliteten for mange som bor i kommunen, og sikring av disse områdene er et ledd i langsiktig forebyggende helseperspektiv

Det meste av strandområdene som er tilgjengelig i planområdet, har på de fleste steder vei innenfor det generelle 100-m beltet fra sjøen. Særlig unntak er fra Koppangen og nordover som er beskyttet av egen forskrift for Lyngsalpan landskapsvernområde. I kystsoneplanen er de mest interessante områdene for friluftsliv, rekreasjon, herunder turløyper, tilgjengelighet til strandsonen og badeplasser gitt en hensynsone for friluftsliv eller formål friluftsliv i sjøområder.

Kode	Sted	Beskrivelse
VFR 1	Årøyholmen - sjøområder	Viktig lokalt utfartsområde i sjø i forbindelse med Årøyholmen friluftsområde.
VFR 2	Sandvika	Statlig sikra friluftsområde
H 530 -1	Årøyholmen - land	Statlig sikra friluftsområde
H 530 - 2	Kåfjordbergan	Viktig lokalt utfartsområde
I tillegg har Einarvika og Karneset hensynssoner for friluftsliv i strandområdene på land i Lyngen kommune.		

Fig. 6 – Viktige friluftsområder.

3.9 Båndlagte områder

Naturområder: Områder vernet etter *naturmangfoldsloven* er på plankartet vist som båndlagte områder.

Innenfor planområdet er det fem slike verneområder;

- Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugàissàid suodjemeahcci.
- Karnes naturreservat.
- Årøyholmen landskapsvernområde med dyrelivsfredning.
- Skibotnutløpet naturreservat
- Røykeneselva naturreservat

3.10 Biologisk mangfold

Endringer i arealbruk og fysiske inngrep er de viktigste årsakene til tap av naturmangfold i Norge. Enkeltinngrep behøver isolert sett ikke å ha store negative konsekvenser, men summen av ulike arealinngrep har store konsekvenser for naturtyper og leveområder for planter og dyr. Størstedelen av artsmangfoldet må derfor bevares gjennom bevaring av artenes livsmiljø. Der er den kommunale arealplanleggingen et sentralt verktøy, og er et viktig virkemiddel for forvaltningen av naturmangfoldet lokalt og regionalt.

Det er gjennomført kartlegginger av biologisk mangfold i de forskjellige kommunene i forskjellige sammenhenger. Områdene er lagt inn i miljødirektoratets naturbase og er klassifisert etter hvor viktige de er. Alle områder er ivaretatt i planen som hensynssoner eller som naturområder i sjø.

Rødlistearter er arter som på ulike måter er truet, sårbar eller sjeldne. En «våken» befolkning er sannsynligvis den beste metoden for bekjempelser mot faunakriminalitet.

Skjemaet på neste side beskriver de ulike lokalitetene nærmere og er vist som hensynssoner og naturområder i sjø på plankartet.

Kode	Sted	Beskrivelse
VN 1	Solvang	Viktig trekk- og rasteområde for vade- og våtmarksfugler. Inngår i naturreservat for Karnes. Utslipp av mye kloakk og utfylling må unngås.
VN 2	Karneset	Viktig trekk- og rasteområde for vade- og våtmarksfugler. Inngår i naturreservat for Karnes. Utslipp av mye kloakk og utfylling må unngås.
VN3	Oksvik	Viktig trekk- og rasteområde for vade- og våtmarksfugler. Inngår i naturreservat for Karnes. Utslipp av mye kloakk og utfylling må unngås.
VN 4	Kvalvikfjæra	Viktig trekk- og rasteområde for store flokker vade- og våtmarksfugler. Utslipp av mye kloakk og utfylling må unngås.
VN 6	Otern	Større elvedelta som plasseres i høy vernekategori pga. størrelse og variasjon. Grusbanker, med sandstrandvegetasjon. Fragmenter av strandeng. Middels artsinventar. Lokaliteten er meget påvirket av inngrep. Miljøvernavdelingen i fylket har muntlig angitt områdene i beredskapsplanen som Vernet/Foreslått vernet.
VN 7	Skibotn	Grus- og leirstrand ved større elveutløp. Middels artsinventar, med blanding av nordlig og sørlig utforming og varmekjære arter. Stort areal, velutviklet og variert strandeng med mange samfunn. Forekomst av flere regionalt sjeldne samfunn og arter. Nordlig grense for salturt og flere spesielle plantesamfunn. Sterk beiting. Rikt fugleliv. Vernet
VN 8	Manndalsvassdrag utløp	Mindre delta, som har noe gruntvannsområder og strandengpartier der den møter sjøen. Området har utvilsomt en del verdi for våtmarksfugl og sjøfugl
VN 9	Kåfjordbotn	Elvedelta, en god del forstrender, samt øvre og nedre saltenger innenfor lokaliteten. I tillegg kommer små innslag av brakkvannsenger, samt noe sumpstrand. utvilsomt en del verdi for våtmarksfugl og sjøfugl.
H 560 - 1,2,11,12,16 og 17	Israndavsetninger	Israndavsetninger, løsmasser avsatt ved randen av en isbre. Israndavsetninger består oftest av morenemateriale, som dårlig sortert sand, grus og stein. Og er viktig for det biologiske mangfoldet.
H 560 – 3-10 og 13-15	Gyteområde	Kartlagte gyteområder

Fig. 7 – Viktige områder – biologisk mangfold

Områder for biologisk mangfold er sårbare i den forstand at lokaliteten helst bør stå urørt. Mange av områdene er imidlertid lokalisert til strender/våtmark og dermed ikke spesielt konfliktfylt i forhold til utbyggingsinteresser.

3.11 Tradisjonelt bruk, samisk kultur, utmarksnæring og samfunnsliv

Tradisjonell bruk av fjord og strandområder er en viktig del av den lokale kulturen. Det er derfor viktig i planen å ta hensyn og å sikre tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske, dyrka og dyrkbar jord for jordbruksproduksjon, beiteområder arealer for reindrifta og områder for jakt, fiske, vedhugst, sanking av bær og urter.

Det har vært usikkerhet knyttet til hvordan de samiske interessene mht til kultur, samfunnsliv og utmarksnæring best kunne identifiseres. Sametingets planveileder er her et viktig grunnlagsdokument.

3.12 Småbåthavn

Godt tilrettelagte småbåt- og turismeanlegg kan fungere som møteplasser, og være positive for etablering av gode nærmiljø både i bolig- og hytteområder.

Service og utleie av båtplasser kan også være et grunnlag for nye arbeidsplasser, og slik være et bidrag til lokal næringsutvikling. Det finnes ingen generell definisjon av hvilke kjennetegn en småbåthavn bør ha for faktisk å kunne karakteriseres som en småbåthavn. I planen er derfor alle større og mindre småbåthavner angitt.

3.13 Ferdsel/farleder

Sjøareal er generelt et allment åpent ferdselsområde. Ferdselforbud i sjø fastsettes gjerne ved forskrifter av ulike slag eller av tillatelser som medfører begrensninger eller hindringer for den allmenne ferdselen.

Når områder i arealplaner er lagt ut til ferdsel, farleder og/eller havn, skal ferdselen som hovedregel kunne skje uhindret av andre tiltak. Dette er ferdselssystemet til sjøs og hele norskekysten er i dag dekket av et nettverk av ulike farledskategorier. Kystverket har hovedansvaret for farledene, farledsstrukturen og navigasjonsinstallasjoner, også i kommunale sjøområder (jf. Havne og farvannsloven).

Arealbrukskonflikter i forhold til ferdsel på sjø gjelder i hovedsak installasjoner / byggverk som ønskes plassert innenfor «hvit sektor» som angir «rent» farvann for ferdsel på sjøen. Kystverket kan tillate dette etter nærmere vurdering.

Kystverket har to nødhavner avsatt i Lyngenfjorden. Nødhavnene vurderes som de mest aktuelle stedene å ta fartøy inn for å unngå eller begrense akutt forurensning og skal være en del av Kystverkets beredskapsplan mot akutt forurensning. I den enkelte situasjon er likevel ethvert sted en mulig nødhavn. Disse er *Kvalvika* og *Manndalsbukta*.

3.14 Fiskeri

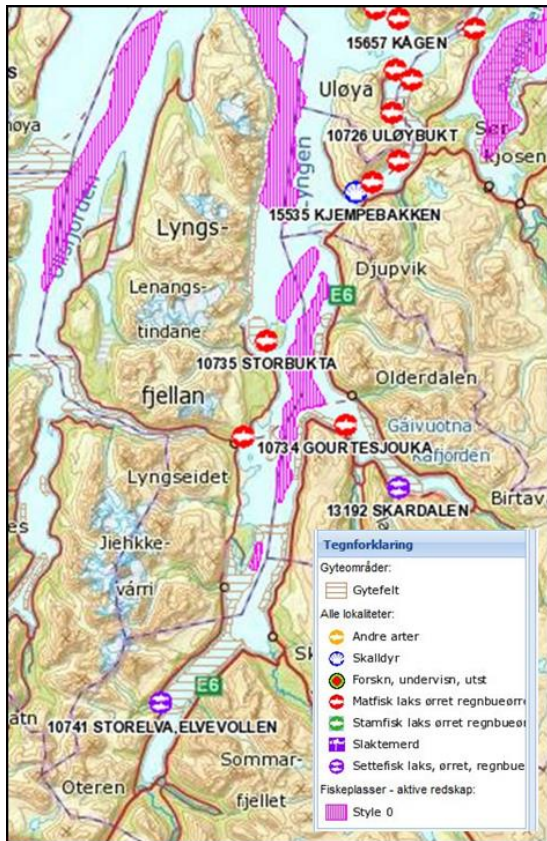
Lyngenfjordens areal har flere arealkategorier. Virksomhet på sjøen kjennetegnes av at ulike aktiviteter fungerer side om side (sambruk), eller i samme område til ulike tider (flerbruk).

I "planlagte" områder har tiltenkte aktivitet/ arealbruk forrang framfor annen aktivitet. Sambruk og flerbruk kan generelt fortsette som før når dette ikke er til vesentlig ulempe for gjennomføring av planen.

Fiskerinæringen sysselsatte ved utgangen av 2009 90 personer i de tre kommunene i kystsonerområdet, en nedgang på 4 i forhold til året før.

Ilandført kvantum torsk og torskearter i området var i 2008, 271 tonn med en førstehandsverdi på 2,3 millioner kroner. I tillegg var det dette året ilandført 270 tonn reker i Lyngen til en verdi av 7,3 millioner kroner.

De samlede landingene fra fartøy hjemmehørende i de tre kommunene var imidlertid langt større, 3 366 tonn torsk, torskearter, flatfisk og bunnfisk til en samlet verdi av 45 mill. kr. i 2008, i hovedsak fra fartøy hjemmehørende i Lyngen. (NORUT rapport 2010:10)

Det er to fiskemottak i området, i Djupvik og i Manndalen.

Fiskernes arealbehov omfatter i utgangspunktet hele kysten. Fiskerne er avhengige av å kunne følge fiskebestandene, og bruker kystarealene på en relativ mobil, fleksibel og tidsavgrenset måte.

Fiskens vandringsmønster kan også endres over tid, og derfor er fiskernes arealbehov i kystsonen vanskelig å kartfeste.

Ikke desto mindre er fiskeplasser både for aktive og passive redskaper viktige å ta hensyn til i kystsonerplanleggingen.

Konkrete arealbrukskonflikter knytter seg til arealbruk i sjø som utelukker andre aktiviteter og da hovedsakelig oppdrett.

Fig. 8 – Fiskeplasser, settefiskanlegg og gyteplasser

Gyte- og oppvekstområder for fisk er spesielt utsatt. Å sikre sentrale gyte- og oppvekstområder står sentralt i kystsonerplanlegginga.

Når det gjelder arealbrukskonflikter i forbindelse med bruk av aktive redskap er dette hjemlet i havressursloven.

Kommune	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kåfjord	41	36	35	34	33	29	39	31	29	23	26
Lyngen	105	94	90	90	89	80	85	85	84	77	79
Storfjord	11	13	13	15	17	11	10	10	10	8	10
Totalt Troms	2139	1998	2000	1827	1724	1574	1516	1522	1488	1433	1320

Fig. 9 - Fiskere som har fiske som hovedyrke i perioden 2000 – 2010 (Fiskeridirektoratet 20.01.2011)

Kommune	2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kåfjord	69	46	34	36	37	33	32	31	32	33	25
Lyngen	51	31	19	21	25	28	27	22	28	27	26
Storfjord	13	12	8	9	8	6	6	8	7	8	8
Total	1143	951	922	564	565	599	623	564	564	532	427

Fig.10 - Fiskere som har fiske som biyrke i perioden 2000 – 2010 (Fiskeridirektoratet 20.01.2011)

Kommune	2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kåfjord	83	61	60	53	36	30	27	25	28	25	24
Lyngen	113	75	74	62	52	45	44	46	44	40	34
Storfjord	25	14	16	13	11	10	9	10	10	12	11
Total	2376	1982	1845	1706	1391	1301	1239	1199	1158	1095	1005

Fig. 11 - Registrerte fartøy i perioden 2000 – 2010 (kilde Fiskedirektoratet)

Nye undersøkelser av gyte- og oppvekstområder for kyst-/fjordtorsk

Under arbeidet med planen har det vært vist godt engasjement rundt at Storfjord kommune hadde et etablert torskeoppdrett innenfor planområdet. Prosjektet har tatt del i at Havforskningsinstituttet (HI) har gjennomført et pilotprosjekt i Lyngenfjorden. Dette har utledet i rapporten "Metode for lokalisering og verdisetting av gyteplasser i fjorder med dype terskler, åpne havbukter og sund" (Espeland m.fl.2009). HI gjennomførte et tilsvarende tokt for egen kostnad, våren 2010. Dette for blant annet å underbygge konklusjonene i rapporten. I rapporten ble indre deler av Lyngenfjorden fra Ørneset i Lyngen kommune og inn til indre del av Storfjorden avklart med en kategori B av tre kategorier. Kategori B er regionalt viktige og skal være godt dokumenterte gytefelt. Dette er trolig den høyeste verdi en kan få inne i fjordsystemer. Kategori A er av nasjonal viktighet, slik som Lofoten.

3.15 Akvakultur

På fig. 8, side 10 vises settefiskanlegg og lakseoppdrett i Lyngenfjorden.

Laks. Det produseres laks i sjø på lokalitetene Gourtesjohka i Kåfjord- Gåivoudna kommune og Årøyholmen i Lyngen kommune. Selskapet disponerer også lokaliteten Stigen i Lyngen. Lokaliteten på Årøya og Gourtesjohka er på fire konsesjoner av 900 TN. Det vil si MTB på 3600 tonn for hver lokalitet. Stigen disponerer to konsesjoner av 900 tonn til sammen 1800.

Torsk. I Storfjord kommune var det fram til 2011 3 lokaliteter for torsk, Bergodden- 3120 TN, Bentsjordbukt- 780 TN og Larsberg- 780 TN. Disse er nå inndratt etter at selskapet gikk konkurs.

Det er to settefiskanlegg i området, på Elvevoll og i Skardalen.

Akvakulturnæringen er avhengig av gode lokaliteter for å oppnå en bærekraftig og lønnsom drift. Kommunene er en viktig aktør i lokalisering av slike anlegg ved at de planlegger sine sjøarealer og avsetter områder aktørene senere kan søke på. Oppdrettsnæringen har de senere årene ført til en del konflikter mellom kystnært fiske, ferdsel til sjøs, friluftsliv og naturvern.

Akvakultur er den største arealbrukskonflikten i sjøområdene i Lyngenfjorden i dag. Konflikt med fiskeri, tradisjonelt bruk, friluftsliv og økologiske forhold i fjorden er det som det er kommet flest innspill om.

3.16 Sikringssoner anadrom fisk

Det var tidligere en midlertidig sikringszone mht. oppdrett av anadrom fisk Lyngen/ Storfjorden. Den er opphevet. Laksebestandene i Skibotnelva og Signaldalselv ansees utryddet fra vassdraget, men er delvis sikret i genbank. Det arbeides med sikte på gjenoppbygging. I elvene er det også viktige bestander av sjøørret og sjørøye som skal ivaretas.

Det kan søkes på vanlig måte om konsesjon for oppdrett av laksefisk i Storfjord. Fylkeskommunen er nå rette vedkommende for nærmere info om dette. Konflikt i forhold til villfiskbestander av anadrome laksefisk vil bli vurdert på vanlig måte i forbindelse med eventuell slik søknad.

3.17 Samfunnssikkerhet

Under henvisning til Vestlandsforsknings klimaanalyse for Lyngen kommune, kan noen av de anførte klimadata gjelde for hele fjordområdet. Analysen tar for seg mulige konsekvenser for området i de neste 100 årene.

Temperatur. Økning i middeltemperaturen vil ligge på 3,2-3,6 grader C. Størst temperaturøkning om vinteren.

Nedbør. Nedbøren ventes å være noenlunde uendret om våren og øke for de andre årstidene. Størst nedbørsøkning blir det om høsten (mellom 13 og 37 % økning). Nedbørsframskriving for vintermånedene viser også en stor økning i snitt (16%).

Vind og slagregn. Det er store usikkerheter knyttet til hvordan vindstyrke og retning vil endre seg i fremtiden. Noe økning i vindstyrke er sannsynlig, spesielt for kyststrøkene.

Havnivåstigning. I følge rapporten "Havnivåstigning – Estimerer av framtidig havnivåstigning i norske kystkommuner" vil havet stige 56 cm frem til år 2100. Stormflonivået vil være 293.

Skred

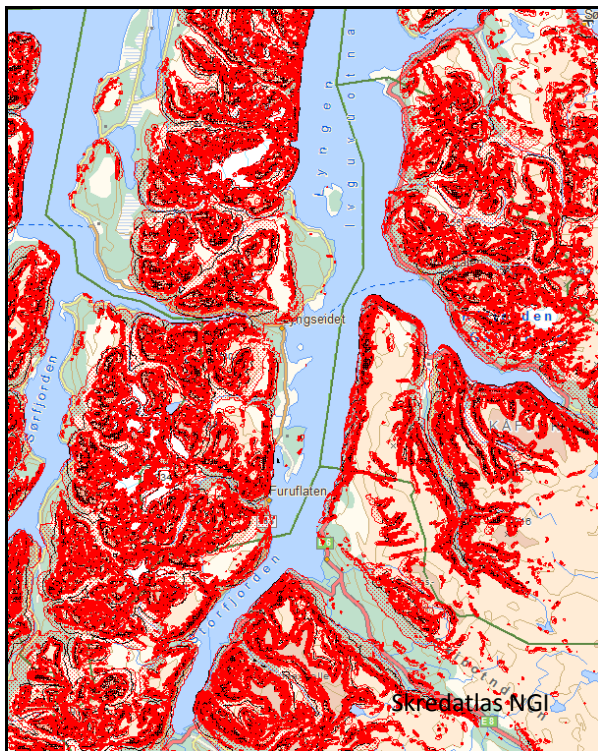

Fig. 12 - Aktsomhetsområder for snøskred

Utredning av flom- og skredfare på kommuneplannivå har som mål å avklare om det er areal med potensiell fare i utbyggingsområder, og hvordan det skal ta hensyn til dette i planen.

Snøskred

Snøskred opptrer hyppig i kommunen. NGI's aktsomhetskart danner grunnlaget for skredvurderingen som framkommer på kartet. Aktsomhetskart for snøskred dekker som hovedregel også område med potensiell fare for andre skredtyper i bratt terreng (steinsprang/steinskred og jordskred), fordi det er snøskredet som normalt har størst utstrekning.

Skredgrensene er teoretisk beregnet ut fra helningsvinkel og signaliserer behov for aktsomhet. Dette innebærer at områdene må undersøkes nærmere av fagkyndige, før det kan gis tillatelser til bygging/tiltak i disse områdene. NGI har gjort grundigere undersøkelser for 4 utvalgte områder (Russelva, Straumen, Lyngseidet og Furuflaten).

Fjellskred og skredgenererte flodbølger

Begrepet fjellskred omhandler svært store skred der hundre tusen til flere millioner kubikkmeter steinmasser raser ut. Dersom massene raser ut i sjø eller vann kan dette utløse flodbølger som gjør store skader. Et nasjonalt kartleggingsarbeid av mulige fjellskred gjennomføres av NVE i samarbeid med NGU

Nordnesfjellet på østsiden av Lyngseidet består av ustabile fjellmasser. Et stort utras vil gå ut i fjorden og naturligvis være katastrofalt for eksisterende bebyggelse nedenfor fjellet (Nordnes i Gaivouna / Kåfjord kommune), men også for store områder på vestsida av fjorden, først og fremst på strekninga Koppangen – Lyngseidet – Furuflaten. I dette området bor ca 2/3 av kommunens befolkning. Også øvrige deler av Gaivouna / Kåfjord, Storfjord og Nordreisa kommune kan bli berørt.

Tiltak: Det er foretatt undersøkelser og målinger av fjellområdet fra 2002 og fram til i dag. I NGU-rapport av 2009 ble det gitt anbefalinger om permanent overvåking med beredskapstiltak.

I dag overvåkes fjellet kontinuerlig med avansert GPS-nettverk. Det er dannet et eget selskap, Nordnorsk skredovervåking IKS, for å drive overvåking av de ustabile fjellpartiene. Selskapet er et samarbeid mellom Gaivouna / Kåfjord, Storfjord, Lyngen og Troms Fylkeskommune.

NVE har bevilget penger for å foreta supplerende målinger/undersøkelser med grunnboringer i fjellet. Arbeidet ble påbegynt i 2012 og nye boringer gjøres i 2013.

Fylkesmannen i Troms har iverksatt arbeidet med å utarbeide en sektorovergripende beredskapsplan for fjellskred fra Nordnesfjellet.

Kommunene rundt Lyngenfjorden, Gaivouna / Kåfjord, Storfjord og Lyngen har etablert et interkommunalt prosjekt som skal utarbeide interkommunale beredskapsplaner som skal harmoneres med fylkesmannens arbeid.

Arealplanen. Selv om den beste måten å forebygge skader på er å unngå å bygge i fareutsatte områder, er dette problematisk i forhold til fjellskred. Både kommunesentret og store deler av befolkningen i kommunen bor i de fareutsatte områdene. Byggeforbud i disse områdene gir store samfunnsmessige konsekvenser med både praktiske, økonomiske og psykologiske sider.

Konsekvensene av et fjellskred vil være nært knyttet til mengden masser som raser ut samtidig. NGU mener at det er svært lite sannsynlig at hele fjellpartiet vil falle ut som ett skred i stedet for flere separate blokker. Med bakgrunn i om dette, ønsker ikke kommunen å innføre hensynssoner og forby ulike typer bebyggelse i arealplanen i forhold til fjellskred. Man ønsker imidlertid å anvende de muligheter som Byggeteknisk forskrift § 7-4 gir. Her åpnes det for bygging i områder som ligger i fareområder for fjellskred under forutsetning av at ulike vilkår oppfylles (tilfredsstillende beredskapsplanverk, overvåking og kontroll, varsling og evakuering).

I dag overvåkes fjellet kontinuerlig med avansert GPS-nettverk. Det er dannet et eget selskap, Nordnorsk skredovervåking IKS, for å drive overvåking av de ustabile fjellpartiene. Selskapet er et samarbeid mellom Gaivouna / Kåfjord, Storfjord, Lyngen og Troms Fylkeskommune.

NVE har bevilget penger for å foreta supplerende målinger/undersøkelser med grunnboringer i fjellet. Arbeidet ble påbegynt i 2012 og nye boringer gjøres i 2013.

Fylkesmannen i Troms har iverksatt arbeidet med å utarbeide en sektorovergripende beredskapsplan for fjellskred fra Nordnesfjellet.

Kommunene rundt Lyngenfjorden, Gaivouna / Kåfjord, Storfjord og Lyngen har etablert et interkommunalt prosjekt som skal utarbeide interkommunale beredskapsplaner som skal harmoneres med fylkesmannens arbeid

Kvikkleireskred

Kvikkleireskred kan oppstå i alle områder med marine leirtyper, dvs. leirer som er avsette i saltvatn. Mesteparten av bebyggelsen og dyrkbare områder og i kommunen ligger under den marine grense (havnivå for ca. 10000 år siden). Leiren er i seg selv ikke spesielt farlig byggegrunn, men i enkelte områder vaskes saltinnholdet bort av ferskvann. Leiren defineres da som kvikkleire og blir ustabil for påkjenninger eller erosjon og kan kollapse (omdannes til flytende masse).

I perioden 2002 -2006 ble det gjennomført en kvartærgeologisk kartlegging av 4 leirområder i regi av NGU (Norges Geologiske Undersøkelser) for Troms fylkeskommune. Områdene som er omtalt i rapporten er Spåkenes, Lyngseidet sør, Olderdalen og Trollvik.

Ved kartleggingen ble det ikke (spesielt) undersøkt om det finnes kvikkleiresoner i de marine leirene, da dette vil kreve omfattende tilleggsundersøkelser. NGU anbefalte oppfølgende undersøkelser for Spåkenes, Olderdalen og Lyngseidet-sør.

Nye utbyggingsområder krever undersøkelser og dokumentasjon i.h.h.t teknisk forskrift.

4 Hovedtrekk i planforslaget

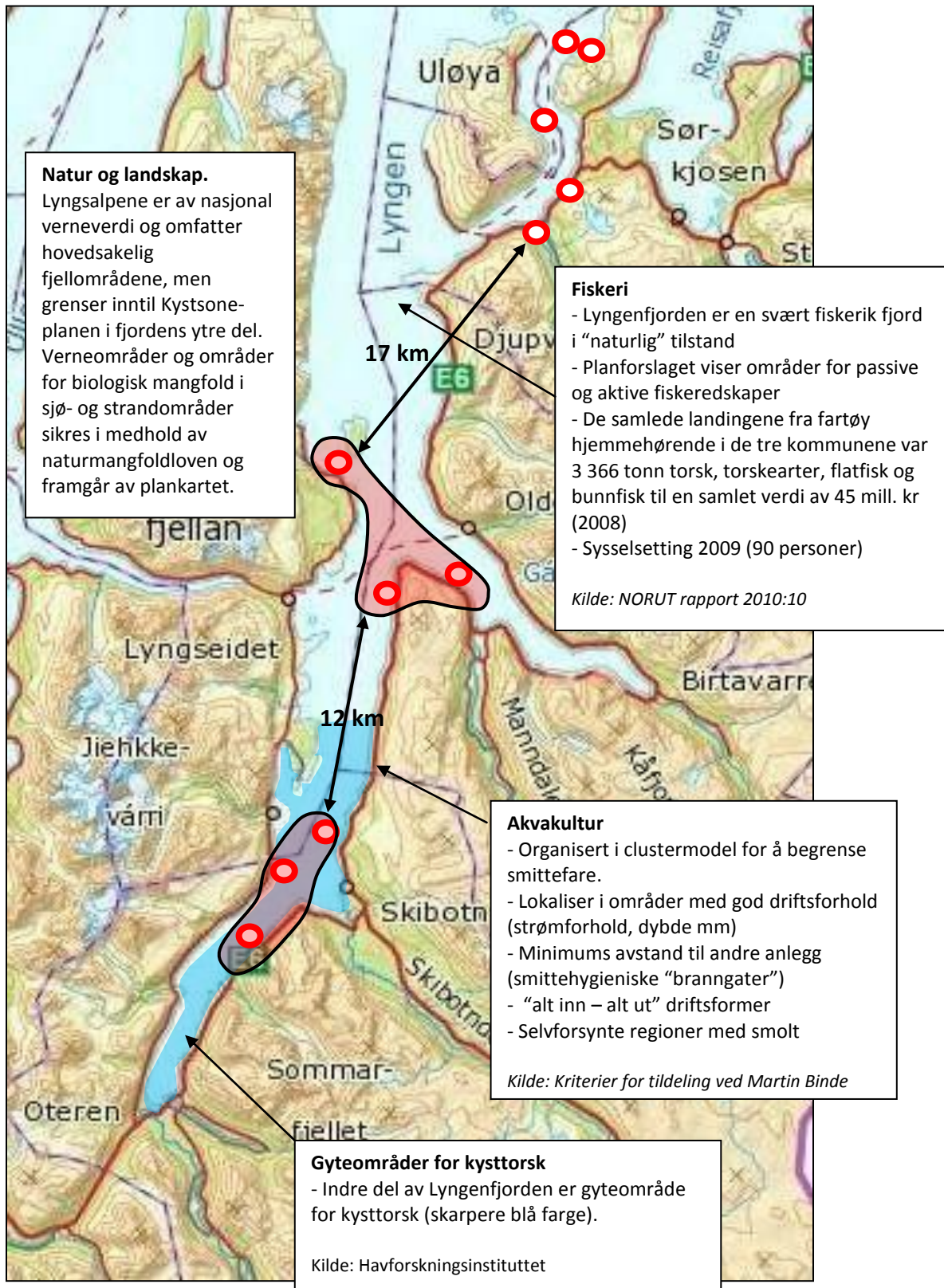

Fig. 13 – Hovedtrekk i planforslaget (se også vedlegge B, side)

4.1 Strategiske valg

Kystsoneplanen er en plan for sjø og strandområder rundt Lyngenfjorden som gir en enhetlig arealforvaltning med like krav og bestemmelser i alle tre kommuner. Planen er sett i sammenheng med forslag til arealplan for Lyngen kommune og den oppdaterer arealformål og bestemmelser i strandområde i fra Storfjord kommunes arealplan og Gaivouna / Kåfjord kommunes eldre kommunedelplaner til dagens lovverk.

Strategiske valg

- Ivareta fjordressurser, natur og kulturkvaliteter som er en viktig del av livsgrunnlaget for området og samtidig viktige identitetsbærere
- Opprettholde den spredte bebyggelsen og bruken som i dag
- Opprettholde samme nivå av oppdrett som ved oppstart av planarbeidet.
- Ivareta og legge til rette for friluftsliv i strandsonen og på sjøen

4.2 Om kartdelen

Plankartet er fremstilt på GIS-verktøy og kan dermed presenteres i den målestokk som leseren ønsker. Papirkartene er fremstilt i 7 kartblad for å gi hensiktsmessig lesbarhet (målestokk 1: 25000).

4.3 Om arealformål

Arealformålene i planforslaget er framstilt med grunnlag i plan- og bygningslovens § 11-7. I medhold av §§ 11-10 og 11-11 er det gitt bestemmelser innenfor følgende hovedformål:

1. Bebyggelse og anlegg
2. Samferdsel og infrastruktur
3. Grønnstruktur
4. Forsvaret
5. Landbruks-, natur og friluftsområder, samt reindrift
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone

Hovedformålene er etter behov inndelt i angitte underformål. **Videre planbeskrivelse følger inndelingen av hovedformålene, men da planområdet i hovedsak er avgrenset til sjøområder, er det særlig pkt. 6 som anvendes.**

I dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* gis det også bestemmelser i medhold av PBL § 11-8 (bestemmelser til hensynssoner) og PBL § 11-9 (generelle bestemmelser).

5 Beskrivelse av de enkelte arealformålene

5.1 Bebyggelse og anlegg

Da plangrensen følger kystlinjen er det i utgangspunktet ikke avsatt byggeformål i planen. Unntak er kommunal kai i Furuflyten og Skibotn, samt restaurert nothjell på Rasteby. Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.1 og 3.2, side 9.

5.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Hovedformålet brukes for å fastlegge arealer for eksisterende - eller nye samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, fortrinnsvis som det offentlige bygger og driver.

Underformål "Havn" er vist på Lyngseidet (SHA1), Skibotn (SH2) og Olderdalen (SHA3). Alle disse formålene må ses i sammenheng med planlegging av landarealene (stedsutviklingsprosjekter og/eller reguleringsplaner).

Havne og farvannsloven har egne bestemmelser om planlegging og drift av havner. Disse bestemmelsene gjelder også for kommuneplanen, dersom ikke annet framgår av planen.

Farleder beskrives nærmere i pkt. 3.6.1 – *Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone*.

5.3 Grønnstruktur

Hovedformålet brukes for å angi sammenhengende, eller tilnærmet sammenhengende, vegetasjonspregede områder som ligger innenfor eller i tilknytning til byer eller tettsteder.

I forbindelse med den interkommunale kystzoneplanleggingen er underformålene naturområder, turdrag, friområder og parker av interesse, men anvendes ikke da planen avgrenses til sjøområder.

Friområder i sjø beskrives nærmere i pkt. 5.6 – *Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone*.

Se også dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.3.1, side 10.

5.4 Forsvaret

Omfatter områder der Forsvarets virksomhet er hovedformål. I Lyngenfjorden har Forsvaret to skytefelt.

1. *Lyngen*. Aktivt skytefelt fra Spåkenes rett linje over fjorden og nord til Lyngstuva, derfra linje til nordvestlig punkt Uløya. Signalene mottatt fra Forsvaret er at det aktive øvingsfeltet må opprettholdes, med de begrensninger dette måtte medføre for annen aktivitet i fjorden. Opprettholdes av Forsvaret ut fra signaler fra forsvarrets Cato Johansen ved forsvarsbygg jf innspill til

planen og rapporten NOU 2004:27, Forsvarets skyte- og øvingsfelt. Styringsgruppe gjorde vedtak 16. november 2010.

2. N21. I den sørlige delen av Lyngenfjorden er et utrangert øvingsfelt {N21} som formelt ikke er avhendet. I forbindelse med kystsoneplanen er det derfor aktuelt å be Forsvaret oppgi dette feltet. Denne anmodningen bør komme fra lokal planmyndighet, ved å vise til NOU 2004:27, Forsvarets skyte- og øvingsfelt, som altså anbefaler at N21 nedlegges. En slik henvendelse må sendes til Forsvarsdepartementet.

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.4, side 11.

5.5 Landbruks-, natur- og friluftsområder, samt reindrift

Omfatter områder som skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk og reindrift, og/eller som skal bli liggende som naturområder med spesiell betydning for friluftslivet.

I alle tre kommunene er formålet sentral, men kommer til liten anvendelse i kystsoneplanen, da planen i hovedsak omfatter sjøområdene.

I forbindelse med kystsoneplanleggingen er det primært natur- og friluftsmål som aktualiseres. I dette tilfellet er LNFR-områder knyttet til øyer og holmer og nyttes først og fremst til friluftsliv.

Landbruksinteressene knytter seg primært til Årøyholmen (nyttes som beite for sauer).

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.5, side 11.

Spesielt om reindrift. Det er viktig at næringa kan eksistere i et samspill med andre natur-, nærings- og friluftsinnteresser (herunder jakt, fiske og turaktiviteter) i tilknytning til bruk av utmarka. Reindriftas viktigste områder i kommunen, herunder beiteområder og trekkveier, beskrives nærmere i kommuneplanens arealdel.

Reindrifta berøres i liten grad av kystsoneplanen. Ved Koppangen er det samlingssted med prammingsplass for rein. Nødvendig sikring av sjøareal framgår av plankartet.

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.5, side 11.

5.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone.

Hovedformålet omfatter alle typer arealbruk på eller i sjø og vassdrag, og eventuelt tilhørende strandsone. Arealformålet kan brukes for å planlegge både sjøarealene, overgangen mellom sjø og land og de sjønære landarealene.

Formålet kan underdeles i områder for ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, naturområder og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon. Også småbåthavn har eget underformål.

Dette formålet - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone - er det mest sentrale i kystsoneplanleggingen. Avveining mellom fiskeri og akvakultur er planens sentrale faktor.

5.6.1 Flerbruksområder

Formålet er bruk og vern av sjø og vassdrag uten spesifisert underformål. Dette er flerbruksområder for natur, friluftsliv, ferdsel og fiske. På plankartet er områdene merket NFFF.

Det gjøres oppmerksom på at alle tiltak/byggearbeider langs land og ut i sjøen (kaier, molo, ledninger med mer), må i tillegg til behandling etter plan og bygningsloven behandles etter *Havne- og farvannsloven*.

Se *Planbestemmelser og retningslinjer*, pkt. 3.6.1, side 11.

5.6.2 Ferdse

Omfatter alle typer av ferdsel på vann/sjø tilknyttet offentlig og kommersiell virksomhet, nyttetraffikk og fritidstrafikk med mer.

Farleder. Med farleder menes nærmere angitt seilingsleder (transportårer) for vann/sjøtransport, inn- og utseilingsleder for havner og nødhavner. Havne- og farvannsloven har fastsatt egen forskrift som inndeler farleder i hovedled og biled, eller eventuelt annet farledskategori. Farleder er inntegnet på plankartet med stiplet linje.

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer*, pkt. 3.6.2, side 12.

5.6.3 Småbåthavn

Område for småbåthavn omfatter både sjø- og landarealer. Det er bare sjøarealet som vises i denne planen.

En småbåthavn er et område i og ved sjøen, hvor infrastruktur, adkomst og organisering legger til rette for fast og sikker fortøyning av båter, når disse ikke er i bruk. Lagringsplass for båt, parkering, slipp, servicebygg, mv., vil utredes nærmere i kommuneplanens arealdel.

Det er avsatt til sammen til sammen vist 17 småbåthavner, merket VS på plankartet. Området VS10 er utgått og vurderes nærmere i stedsutviklingsarbeid for Samuelsberg. På grunn av de store tidevannsforskjellene kreves en viss infrastruktur for å gjøre båter lett tilgjengelig, og for at avstander ikke skal bli for store er det hensiktsmessig for befolkningen i området at det er flere småbåthavner. Småbåthavnene er lokalisert på følgende steder:

Lyngen: Årøybukt, Einarvika, Ørnes, Pollen og Furuflaten (VS1 til VS5)

Storfjord: Storeng, Tømmernes, Kileng og Skibotn (VS6 til VS9).

Kåfjord: Manddalen, Skardalen, Birtavarre, Sandneset, Bakkemo, Normannvik og Djupvik (VS10 til VS17)

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.6.3, side 12.

5.6.4 Fiske

Fiske omfatter i all høsting av viltlevende marine ressurser i sjø.

Tradisjonell bruk av natur og arealressurser er opprettholdt. Fiskeriressurser er tillagt stor vekt i sjøområdene. Kartlagte fiskeområder er avsatt til fiskeområder og kartlagte gytefelt har fått egne hensynsoner.

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.6.4, side 12.

5.6.5 Akvakultur

Fig 14 – Områder tillatt for akvakultur

Akvakultur er alle typer av oppdrettsanlegg, skjellfarmer og liknende, Jf. Akvakulturloven.

Konflikter med fjordfiske og tradisjonell bruk har vært fremtredende i prosessen. Viktige økologiske aspekter i forhold til mulig påvirkning av villfiskstammer og også det at lokalsamfunnet i for liten grad får utbytte av verdiskapning som det legges til rette for er vektlagt.

Kystsoneplanen legger derfor til rette for en kontinuitet i næringa på lik linje med nivået som var ved oppstart av planen. Det vil si at de tre lokalitetene til torskeoppdrett som var i Storfjord blir beholdt i planen, men kun med tillatelse til å drive oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, med totalt samme biomasse som ved torskeoppdrett. Nye lokaliteter blir derfor ikke lagt ut i dette planforslaget.

I planforslaget har man valgt å vise begrensede områder avsatt til akvakultur, organisert i grupper med god avstand til neste gruppe anlegg, se fig. 13, side 25.

Dette er en bra løsning for eksisterende anlegg, gir gode muligheter til å unngå smitte og gir god konfliktavklaring. Ulempen er forholdsvis liten fleksibilitet for nye anlegg og produksjonsmåter. Kystsoneplanen skal imidlertid sys sammen med kommuneplanens arealdel og underlegges samme krav til revisjon (dvs. at man min. hvert 4. år skal vurdere om hele- eller deler av planen skal endres).

Det er laget en egen utredning for akvakultur i Lyngenfjorden (se vedlegg B).

Se også dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.6.5, side 13.

5.6.6 Kombinerte formål

I planforslaget er 5 områder avsatt til kombinerte formål.

NFFFA1 Årøyholmen: Det er søkt om flytting av anlegget mot vest. Innenfor regulerte kombinerte formål tillates anlegg for lakseoppdrett og fortøyninger.

NFFFA2 Rasteby, NFFFA3 Bentjordnes og NFFFA4 Larsberg: Eksisterende anlegg for torskeoppdrett. Kombinerte formål åpner for at disse kan nyttes til oppdrett av laks, sjøørret og regnbueørret.

NFFFA5 Ellevoll settefiskanlegg: Sjøarealet regulert til kombinerte formål sikrer at nødvendig infrastruktur kan sikres til landanlegget.

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.6.6, side 13.

5.6.7 Naturområde VN

Naturverdier har prioritet innenfor disse områdene. Områdene er viktige naturtyper for det biologiske mangfoldet.

Det er til sammen 9 naturområder i sjø som er nedfelt i planforslaget med grunnlag i Miljødirektoratets naturbase. Naturverdiene dekker et stort spekter som viktige trekk- og rasteområde for vade- og våtmarksfugler, elvedeltaer med sandstrandvegetasjon, strandeng, rikt fugleliv og forekomster av flere regionalt sjeldne samfunn og arter (se fig. 7, side 18). Gyteområder og israndavsetninger er vist som hensynssoner på plankartet.

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 2.12, side 7 og 3.6.7, side 14.
Se også pkt. 4.8, side 17.

5.6.8 Friluftsområde i sjø VFR

Lyngenfjorden har en ekstrem topografi med bratte fjell som ofte går rett i fjorden. Dette gjør at det er begrenset med utbyggbart areal i området. Utbyggingsområder i strandsonen er derfor i stor grad enten tatt i bruk allerede eller avsatt i tidligere planer. Dette gjør også at det er få arealbrukskonflikter i strandsonen.

Friluftsområdene som er vist på plankartet omfatter områder i sjø og vassdrag der friluftsliv er det sentrale og gis fortrinn i bruken av sjøen/vassdraget og eventuell tilhørende strandsoner.

De mest interessante områdene for friluftsliv, rekreasjon, herunder turløyper, tilgjengelighet til strandsonen og badeplasser er vist med *hensynssone for friluftsliv* (Årøyholmen og Kåfjordbergan) og *formål friluftsliv i sjøområder* (Årøyholmen-sjøarealer og Sandvika).

Se dokumentet *Planbestemmelser og retningslinjer* pkt. 3.6.8, side 14.